

Recintes sanitaris sense fum

Què hem de saber sobre la reforma de la llei del tabac

L'exposició al fum ambiental del tabac (FAT) provoca càncer, malaltia cardiovascular i diversos problemes del sistema respiratori en l'adult, així com problemes respiratoris en nens i mort sobtada del lactant. A Espanya moren cada any a causa del FAT al voltant de 2.000 persones que mai han fumat. Els espais sense fum protegeixen del FAT i fan disminuir el consum de tabac.

La Llei 28/2005 ja estableix que els centres sanitaris són espais sense fum i permetia algunes sales de fumadors. La Llei 42/2010 que reforma la Llei 28/2005, en vigor a partir del 2 de gener de 2011, prohibeix fumar en els seus espais exteriors i limita les sales de fumadors.

Què inclou la reforma de la Llei

La Llei 42/2010 que reforma la Llei 28/2005 prohibeix fumar en els centres sanitaris, incloent els espais a l'aire lliure o coberts compresos en els seus recintes.

En els establiments psiquiàtrics de mitjana i llarga estada i en els centres residencials de persones grans o amb discapacitat es podran habilitar zones per a fumar per a pacients, sense que per això estigui obligada la seva creació. En cas d'habilitar zones aquestes han de ser:

a) Exteriors a l'aire lliure, o

b) Interiors, tancades i destinades exclusivament a aquest efecte. Han d'estar degudament i visiblement senyalitzades i comptar amb ventilació independent o amb dispositius per a l'eliminació de fums.

No es podrà estendre el permís a les habitacions ni a la resta de zones comuns en aquests centres.

Aquesta normativa és vigent a partir del dia 2 de gener del 2011.

Què vol dir "recinte"?

S'entén per "recinte" l'edifici i tot el perímetre que compregui el centre sanitari, incloent entrades, zones de pas, àrees enjardinades i d'estacionament de vehicles. Això inclou també els espais entre pavellons o edificis de l'hospital i dels campus universitaris adjacents. En definitiva, tot aquell espai on l'hospital i el seu màxim responsable tingui competència legal.

Premisses davant la reforma de la Llei

- Cal posar a les entrades, en un lloc visible, cartells en les llengües cooficials que anunciïn la prohibició del consum de tabac a totes les zones (edifici i exteriors) de l'hospital.
- Projectar un rol exemplar i ser un model d'organització en el compliment de la Llei.
- Comunicar el compromís i lideratge de l'equip directiu a tots els treballadors en l'adopció de les noves mesures de control del tabac a l'hospital.
- Senyalitzar la prohibició del consum de tabac a tot el recinte de l'hospital (edifici i exterior), incloent totes les entrades del recinte.
- Evitar la col·locació de cendrers al recinte o els seus accessos immediats.
- Dissenyar una estratègia conjunta amb l'empresa de seguretat per coordinar els missatges a professionals i usuaris.
- Dissenyar nou material informatiu i sensibilitzador per al compliment de la normativa.
- Facilitar als professionals fumadors ajuda per a la cessació tabàquica.
- Facilitar l'abstinència als usuaris durant el seu ingrés oferint ajuda farmacològica per deixar de fumar (principalment tractament substitutiu de nicotina).
- Preveure mecanismes interns de vigilància, control i sanció.
- Avaluar periòdicament el compliment de la normativa.

Hi ha excepcions?

Està prohibit fumar en els centres, serveis o establiments de pacients aguts, incloses les unitats de psiquiatria. Només es permetran habilitar zones de fumadors en establiments psiquiàtrics de mitjana i llarga estada i en els centres residencials de persones grans o amb discapacitat.

Responsabilitats davant el compliment de la Llei

Els titulars dels establiments sanitaris són els responsables del compliment de la Llei. S'entén que el màxim responsable de l'organització sanitària és el director o director/ gerent.

Actualment, la funció d'inspecció, control i potestat sancionadora en matèria antitabàquica recau en les autoritats sanitàries (protecció de la salut). La reforma de la Llei estableix que segons la normativa de prevenció de riscos laborals la inspecció de treball i seguretat social tindrà competències de vigilància i control en centres de treball tant públics com privats.

Sancions previstes

Infraccions lleus (multes de 30 a 600 €):

- No informar de la prohibició de fumar a l'entrada dels recintes i els edificis

Infraccions greus (multes de 601 a 10.000 €):

- Permetre fumar en els llocs on hi ha prohibició
- Habilitar zones per fumar on no estigui permesa la seva habilitació o bé que aquestes no reuneixin els requisits establerts
- Vendre tabac
- Acumular més de tres infraccions lleus

Infraccions molt greus (multes de 10.001 a 600.000 €):

- Fer publicitat de productes del tabac, promocionar-los i patrocinar-los

www.xchsf.com

Què fer en cas d'incompliment per part d'un usuari

En el cas d'incompliment per part d'usuaris (pacients hospitalitzats o ambulatoris, acompanyants) i no atendre les recomanacions del personal de l'hospital i/o de seguretat, es pot reclamar l'actuació de l'autoritat competent en matèria de seguretat pública (policia local, autonòmica, nacional, o guàrdia civil) i presentar la pertinent denúncia.

Què fer en cas d'incompliment per part d'un treballador

En el cas d'incompliment per part de treballadors del centre sanitari (propis o d'empreses subcontractades) i no atendre les recomanacions del personal de l'hospital i/o de seguretat, s'ha de notificar al departament de recursos humans o a la titularitat del centre que podrà exercir mesures disciplinàries. Es recomana que el centre disposi d'un protocol disciplinari que reculli el règim sancionador segons la gravetat de la infracció.

Els beneficis dels recintes sense fum són:

- Potenciar una cultura sanitària lliure de tabac.
- Facilitar l'abandonament del consum entre els professionals, pacients i visitants.
- Aconseguir llocs més segurs reduint el risc d'incendi dins i fora de l'edifici.
- Reduir les despeses de manteniment i neteja derivats del fum i la recollida de burilles.
- Evitar la contaminació per FAT dins dels edificis pel consum a les zones exteriors.